

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a șasea)

12 martie 2014*

„Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive luate împotriva Siriei —
Înghițarea fondurilor — Înscrierea unui particular pe listele persoanelor vizate — Legături personale
cu membrii regimului — Dreptul la apărare — Proces echitabil — Obligația de motivare —
Sarcina probei — Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă — Proportionalitate — Drept de
proprietate — Dreptul la viață privată”

În cauza T-202/12,

Bouchra Al Assad, cu domiciliul în Damasc (Siria), reprezentată de G. Karouni și de C. Dumont,
avocați,

reclamantă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de G. Étienne și de M.-M. Joséphidès, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o cerere de anulare în parte, în primul rând, a Deciziei de punere în aplicare 2012/172/PESC a Consiliului din 23 martie 2012 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/782/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 87, p. 103), în al doilea rând, a Deciziei 2012/739/PESC a Consiliului din 29 noiembrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/782/PESC (JO L 330, p. 21), în al treilea rând, a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 363/2013 al Consiliului din 22 aprilie 2013 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 36/2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (JO L 111, p. 1, rectificare în JO 2013, L 127, p. 27) și, în al patrulea rând, a Deciziei 2013/255/PESC a Consiliului din 31 mai 2013 privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 147, p. 14), în măsura în care aceste acte o privesc pe reclamantă,

TRIBUNALUL (Camera a șasea),

compus din domnii H. Kanninen, președinte, G. Berardis (raportor) și C. Wetter, judecători,

grefier: doamna C. Kristensen, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 12 septembrie 2013,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 Reclamanta, doamna Bouchra Al Assad, este resortisant sirian, sora președintelui Republicii Arabe Siriene, domnul Bashar Al Assad, și soția, ulterior văduva, unui alt membru al guvernului sirian, domnul Asif Shawkat.
- 2 La 9 mai 2011, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2011/273/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 121, p. 11).
- 3 Articolul 3 alineatul (1) din această decizie prevede că statele membre iau măsurile necesare pentru a împiedica intrarea pe teritoriul lor sau tranzitarea acestuia de către persoane răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria și de către persoane asociate cu acestea, astfel cum figurează în anexa la decizia menționată.
- 4 Articolul 4 alineatul (1) din Decizia 2011/273 prevede că se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de persoane răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria, precum și de către persoane fizice sau juridice și entități asociate acestora, astfel cum figurează în lista din anexă. Modalitățile acestui îngheț sunt definite la alte alineate ale aceluiași articol.
- 5 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Decizia 2011/273, Consiliul întocmește lista persoanelor vizate.
- 6 La aceeași dată, Consiliul a adoptat, în temeiul articolului 215 alineatul (2) TFUE și al Deciziei 2011/273, Regulamentul (UE) nr. 442/2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (JO L 121, p. 1). Articolul 4 alineatul (1) din acesta prevede că se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, entitățile și organismele incluse în lista din anexa II.
- 7 Decizia 2011/273 a fost înlocuită de Decizia 2011/782/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/273 (JO L 319, p. 56).
- 8 Articolul 18 alineatul (1) și articolul 19 alineatul (1) din Decizia 2011/782 corespund articolului 3 alineatul (1) și, respectiv, articolului 4 alineatul (1) din Decizia 2011/273, iar, în plus, măsurile restrictive prevăzute în acestea se aplică și persoanelor care beneficiază de pe urma regimului sau care sprijină regimul.
- 9 Regulamentul nr. 442/2011 a fost înlocuit de Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria și de abrogare a Regulamentului nr. 442/2011 (JO L 16, p. 1).
- 10 Prin Decizia de punere în aplicare 2012/172/PESC a Consiliului din 23 martie 2012 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/782 (JO L 87, p. 103), numele reclamantei a fost adăugat pe lista din anexa I la Decizia 2011/782, cu următoarea motivare:

„Sora lui Bashar al Assad și soția lui Asif Shawkat, adjunct al Șefului Statului Major pentru securitate și cercetare aeriană. Având în vedere strânsa relație personală și relația financiară intrinsecă cu Președintele Siriei, Bashar Al-Assad, și cu alte figuri proeminente ale regimului sirian, aceasta beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază.”

- 11 Prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 266/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 32 alineatul (1) din Regulamentul nr. 36/2012 (JO L 87, p. 45), numele reclamantei a fost adăugat pe lista din anexa I la Regulamentul nr. 36/2012, cu aceeași motivare preluată la punctul 10 de mai sus.
- 12 La 24 martie 2012, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia [2011/782], astfel cum este pusă în aplicare prin Decizia de punere în aplicare [2012/172] a Consiliului, și în Regulamentul [nr. 36/2012], astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare [nr. 266/2012] (JO C 88, p. 9) (denumit în continuare „avizul din 24 martie 2012”).
- 13 Potrivit acestui aviz, persoanele și entitățile vizate pot adresa Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei prin care au fost înscrise pe listele anexate la actele menționate la punctul 12 de mai sus, cerere însoțită de documente justificative.

Procedura și concluziile părților

- 14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 16 mai 2012, reclamanta a introdus prezenta acțiune, prin care solicită anularea Deciziei de punere în aplicare 2012/172 în măsura în care o privește.
- 15 În memoriul în replică, reclamanta a confirmat această cerere de anulare.
- 16 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 30 ianuarie 2013, reclamanta, ținând seama de faptul că între timp Consiliul adoptase Decizia 2012/739/PESC din 29 noiembrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/782 (JO L 330, p. 21), a solicitat permisiunea de a-și extinde cererea de anulare pentru a viza nu numai Decizia de executare 2012/172, ci și Decizia 2012/739, a cărei anexă I conține, la punctul 71, numele său, cu aceeași motivare preluată la punctul 10 de mai sus (denumită în continuare „cererea referitoare la Decizia 2012/739”).
- 17 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 28 februarie 2013, Consiliul a declarat că nu are de formulat observații cu privire la cererea referitoare la Decizia 2012/739.
- 18 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a șasea) a decis deschiderea procedurii orale.
- 19 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 30 iulie 2013, reclamanta a solicitat din nou să i se încuviințeze adaptarea concluziilor pentru ca acțiunea sa în anulare să vizeze și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 363/2013 al Consiliului din 22 aprilie 2013 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 36/2012 (JO L 111, p. 1, rectificare în JO 2013, L 127, p. 27) și Decizia 2013/255/PESC a Consiliului din 31 mai 2013 privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 147, p. 14), în măsura în care aceste acte la care sunt anexate listele care conțin numele său îi afectează situația (denumite în continuare, „cererea referitoare la Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013” și, respectiv, „cererea referitoare la Decizia 2013/255”).
- 20 La aceeași dată, reclamanta a solicitat autorizarea de a depune noi probe propuse, referitoare la decesul soțului său și la faptul că se instalase în Emiratele Arabe Unite, împreună cu copiii săi, care mergeau la școală în această țară (denumite în continuare „noi probe propuse”).
- 21 Prin decizia președintelui Camerei a șasea a Tribunalului din 21 august 2013, noile probe propuse au fost depuse la dosar.

- 22 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 4 septembrie 2013, Consiliul a declarat că nu are observații de formulat cu privire la cererea referitoare la Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și cu privire la cererea referitoare la Decizia 2013/255.
- 23 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 6 septembrie 2013, Consiliul a arătat în esență că noile probe propuse nu aveau nicio incidență asupra soluției adoptate în prezenta acțiune, având în vedere că decesul soțului reclamantei și faptul că copiii acesteia mergeau la școală în Emiratele Arabe Unite nu modificau legăturile sale cu regimul sirian. Pe de altă parte, Consiliul a subliniat că documentele depuse de reclamantă nu dovedeau că ea însăși plecase din Siria.
- 24 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 12 septembrie 2013. În special, reclamanta a confirmat că cererea introductivă de instanță viza Decizia 2012/172, în temeiul căreia numele său a fost înscris în anexa I la Decizia 2011/782. S-a luat act de aceste declarații în procesul-verbal de ședință.
- 25 Cu aceeași ocazie, Tribunalul a invitat Consiliul să facă dovada comunicării individuale a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 către reclamantă.
- 26 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 25 septembrie 2013, Consiliul a furnizat dovada faptului, pe de o parte, că îi comunicase în mod individual unuia dintre reprezentanții reclamantei în prezenta cauză Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și rectificarea acestuia, prin scrisoarea recomandată din 13 mai 2013, și, pe de altă parte, că reprezentantul respectiv primise această scrisoare la 17 mai 2013. Observațiile reclamantei cu privire la proba furnizată de Consiliu au fost depuse la grefa Tribunalului la 7 octombrie 2013.
- 27 Prin scrisoarea din 4 octombrie 2013, reclamanta a solicitat suspendarea procedurii pentru a putea să formuleze în fața Consiliului o cerere de reexaminare a situației sale.
- 28 La 22 octombrie 2013, președintele Camerei a șasea a Tribunalului, pe de o parte, a respins cererea de suspendare, după ascultarea Consiliului, și, pe de altă parte, a decis să dispună terminarea procedurii orale.
- 29 Reclamanta solicită Tribunalului:
- anularea Deciziei de punere în aplicare 2012/172 în ceea ce o privește;
 - anularea Deciziei 2012/739 în ceea ce o privește;
 - anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 în ceea ce o privește;
 - anularea Deciziei 2013/255 în ceea ce o privește;
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.
- 30 Consiliul solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitatea cererilor de adaptare a concluziilor

- 31 Reclamanta a solicitat extinderea obiectului acțiunii sale în anulare astfel încât aceasta să vizeze și Decizia 2012/739, Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și Decizia 2013/255.

Cu privire la cererea referitoare la Decizia 2012/739 și la cererea referitoare la Decizia 2013/255

- 32 Trebuie amintit că, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 16 și 19 de mai sus, după introducerea cererii, pe de o parte, Decizia 2011/782, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2012/172, a fost abrogată și înlocuită prin Decizia 2012/739 și, pe de altă parte, întrucât aceasta din urmă nu mai era aplicabilă, a fost adoptată Decizia 2013/255. Numele reclamantei figurează pe listele care constituie anexa I la Decizia 2012/739 și la Decizia 2013/255, cu aceeași motivare cu cea din Decizia 2012/172, preluată la punctul 10 de mai sus.
- 33 În această privință, trebuie amintit că, atunci când actul atacat inițial este înlocuit în cursul procedurii printr-un alt act având același obiect, acesta din urmă trebuie considerat un element nou, care permite reclamantului să își adapteze concluziile și motivele. Astfel, nu este admisibil ca o instituție sau un organ al Uniunii Europene, pentru a face față criticilor conținute într-o cerere îndreptată împotriva unuia dintre actele sale, să poată adapta actul atacat sau să îl înlocuiască cu altul și să se prevaleze, în cursul procedurii, de această modificare sau de această înlocuire pentru a priva cealaltă parte de posibilitatea de a-și extinde concluziile și motivele inițiale la actul ulterior sau de a prezenta concluzii și motive suplimentare împotriva acestuia (Hotărârea Curții din 3 martie 1982, Alpha Steel/Comisia, 14/81, Rec., p. 749, punctul 8, și Hotărârea Tribunalului din 28 mai 2013, Al Matri/Consiliul, T-200/11, nepublicată în Repertoriu, punctul 80).
- 34 Trebuie să se recunoască admisibilitatea cererii referitoare la Decizia 2012/739 și a cererii referitoare la Decizia 2013/255. Astfel, având în vedere datele de adoptare a acestor decizii (29 noiembrie 2012 și, respectiv, 31 mai 2013), în temeiul cărora reclamanta este vizată în continuare de măsurile restrictive împotriva Siriei, cererile menționate, depuse la grefa Tribunalului la 30 ianuarie 2013 și, respectiv, la 30 iulie 2013, au fost formulate în mod necesar în termenul de introducere a acțiunii aplicabil pentru fiecare dintre deciziile în cauză.

Cu privire la cererea referitoare la Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013

- 35 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 11 de mai sus, prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 266/2012, numele reclamantei a fost adăugat pe lista din anexa II la Regulamentul nr. 36/2012.
- 36 Or, este cert că cererea introductivă de instanță din prezenta cauză nu viza Regulamentul nr. 36/2012, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 266/2012.
- 37 De asemenea, este cert că Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 modifică Regulamentul nr. 36/2012.
- 38 În această privință, decurge din jurisprudența amintită la punctul 33 de mai sus că o cerere de adaptare a concluziilor vizează să permită reclamantului să modifice obiectul acțiunii sale atunci când actul atacat inițial a fost înlocuit sau modificat în cursul procedurii de alt act.

- 39 În aceste împrejurări, este necesar să se constate că cererea referitoare la Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 este inadmisibilă, pentru motivul că reclamanta extinde obiectul acțiunii sale la un act pe care omisese să îl atace în cererea introductivă, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la problema dacă această cerere a fost formulată în termenul de introducere a acțiunii.
- 40 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se concluzioneze că acțiunea reclamantei împotriva Deciziei de punere în aplicare 2012/172, prin care numele său este înscris pe lista din anexa I la Decizia 2011/782, a Deciziei 2012/739 și a Deciziei 2013/255, în măsura în care aceste acte o privesc (denumite în continuare, împreună, „deciziile atacate”), este admisibilă.

Cu privire la fond

- 41 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă, în esență, patru motive întemeiate:
- primul, pe încălcarea dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă;
 - al doilea, pe încălcarea obligației de motivare;
 - al treilea, pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între ea și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei;
 - al patrulea, pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a dreptului la viață privată.
- 42 Trebuie analizat mai întâi cel de al doilea motiv, apoi primul motiv, ulterior cel de al treilea motiv și în cele din urmă cel de al patrulea motiv.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

- 43 Reclamanta arată că deciziile atacate nu precizează motivele specifice și concrete pentru care Consiliul a considerat, în exercitarea puterii sale de apreciere, că trebuia să fie vizată de măsurile restrictive împotriva Siriei. Motivarea furnizată în deciziile respective ar fi vagă și generală și s-ar limita să menționeze legăturile sale personale și familiale, în loc să invoce elemente obiective care să permită să se concluzioneze că participă la acțiunile pentru care sunt răspunzători apropiații săi.
- 44 Pe de altă parte, nu i s-ar fi comunicat nicio motivare suplimentară după adoptarea deciziilor atacate.
- 45 Consiliul contestă argumentele reclamantei.
- 46 În primul rând, trebuie amintit că obligația de a motiva un act cauzator de prejudiciu, astfel cum este prevăzută la articolul 296 al doilea paragraf TFUE, are ca scop, pe de o parte, să furnizeze persoanei interesate o indicație suficientă pentru a ști dacă actul este bine fundamentat sau dacă este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv. Obligația de motivare enunțată astfel constituie un principiu esențial al dreptului Uniunii de la care nu se poate deroga decât în considerarea unor motive imperative. Prin urmare, motivarea trebuie, în principiu, să fie comunicată persoanei interesate în același timp cu actul cauzator de prejudiciu, lipsa sa neputând fi regularizată prin faptul că persoana interesată ia cunoștință de motivarea actului în cursul procedurii în fața instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, punctul 49, și Hotărârea Tribunalului din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, T-390/08, Rep., p. II-3967, punctul 80).

- 47 Prin urmare, cu excepția situației în care există motive imperative care țin de securitatea Uniunii sau a statelor sale membre ori de modul de desfășurare a relațiilor lor internaționale care să împiedice comunicarea anumitor elemente, Consiliul este obligat să aducă la cunoștința unei persoane sau a unei entități care face obiectul unor măsuri restrictive motivele specifice și concrete pentru care consideră că era necesară adoptarea acestora. Consiliul trebuie astfel să menționeze elementele de fapt și de drept de care depinde justificarea legală a măsurilor în cauză și considerațiile care l-au determinat să le adopte (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, citată anterior, punctul 81).
- 48 Pe de altă parte, motivarea trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care actul a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul destinatarilor sau al altor persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv de a primi explicații. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În special, un act cauzator de prejudiciu este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa (Hotărârea Consiliul/Bamba, citată anterior, punctele 53 și 54, și Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, citată anterior, punctul 82).
- 49 În speță, motivarea furnizată de Consiliu după înscrierea reclamantei pe listele cu măsurile restrictive împotriva Siriei a fost întotdeauna următoarea:
- „Sora lui Bashar al Assad și soția lui Asif Shawkat, adjunct al Șefului Statului Major pentru securitate și cercetare aeriană. Având în vedere strânsa relație personală și relația financiară intrinsecă cu Președintele Siriei, Bashar Al-Assad, și cu alte figuri proeminente ale regimului sirian, aceasta beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază.”
- 50 Este necesar să se arate că lectura acestei motivări i-a permis reclamantei să înțeleagă că a fost înscrisă pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei în considerarea legăturilor sale personale și familiale.
- 51 Confirmarea faptului că reclamanta a înțeles că Consiliul s-a întemeiat pe aceste legături se găsește în împrejurarea că, în cadrul prezentei acțiuni, reclamanta a invocat un motiv, al treilea, care contestă tocmai posibilitatea Consiliului de a adopta măsuri restrictive împotriva sa numai pe baza unor astfel de legături.
- 52 Pe de altă parte, având în vedere că motivele alegerii Consiliului au fost indicate în mod clar în deciziile atacate, Tribunalul este în măsură să evalueze temeinicia acestora.
- 53 În această privință, trebuie amintit că obligația de motivare constituie o normă fundamentală de procedură, care trebuie distinsă de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă fiind o componentă a legalității pe fond a actului litigios. Astfel, motivarea unui act constă în exprimarea formală a motivelor pe care se întemeiază acest act. Dacă aceste motive sunt afectate de erori, acestea afectează legalitatea pe fond a deciziei, dar nu motivarea acesteia, care poate fi suficientă, chiar dacă cuprinde motive eronate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curtții din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Rep., p. I-4951, punctul 181, și Hotărârea Consiliul/Bamba, citată anterior, punctul 60).
- 54 Având în vedere considerațiile precedente, este necesar să se respingă motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, temeinicia motivației furnizate de Consiliu în privința reclamantei trebuind să fie apreciată în cadrul motivului întemeiat pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între ea și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă

- 55 Reclamanta arată că a fost înscrisă pe lista persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei, care ar avea caracter penal, fără să fi fost informată în prealabil despre motivele acestei înscrieri și fără să fi fost ascultată cu privire la acest aspect. Necesitatea ca aceste măsuri să producă un efect de surpriză nu ar fi împiedicat organizarea unei audieri înainte de adoptarea lor.
- 56 În plus, în opinia reclamantei, Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de a-i notifica Decizia de punere în aplicare 2012/172, inclusiv motivele înscrierii sale pe listă, deși adresa reclamantei nu putea să nu fie cunoscută. Publicarea avizului din 24 martie 2012 nu i-ar fi dat „posibilitatea concretă” să prezinte observații cu privire la înscrierea sa pe listă. Astfel, procedura de reexaminare menționată de acest aviz nu i-ar permite să își susțină punctul de vedere în mod util și nu ar prezenta garanții suficiente. În consecință, nu ar conta că nu a formulat o cerere în acest scop.
- 57 În sfârșit, reclamanta pretinde că nu a putut să își exercite dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, întrucât Consiliul nu i-a comunicat motivele pentru care era vizată de măsurile restrictive împotriva Siriei.
- 58 Consiliul contestă argumentele reclamantei.
- 59 Trebuie amintit că dreptul fundamental la respectarea dreptului la apărare în cursul unei proceduri care precedă adoptarea unei măsuri restrictive este expres consacrat la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, căreia articolul 6 alineatul (1) TUE îi recunoaște aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 21 decembrie 2011, Franța/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, Rep., p. I-13427, punctul 66).
- 60 Trebuie amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul protecției jurisdicționale efective constituie un principiu general al dreptului Uniunii, care decurge din tradițiile constituționale comune ale statelor membre și care a fost consacrat la articolele 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, acest principiu fiind de altfel reafirmat și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale (Hotărârea Curții din 13 martie 2007, Unibet, C-432/05, Rep., p. I-2271, punctul 37, și Hotărârea Curții din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, denumită în continuare „Hotărârea Kadi”, punctul 335).
- 61 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, eficacitatea controlului jurisdicțional, care trebuie să se refere în special la legalitatea motivelor pe care se întemeiază o autoritate a Uniunii pentru înscrierea numelui unei persoane sau a unei entități în listele destinatarilor măsurilor restrictive adoptate de autoritatea respectivă, presupune că aceasta din urmă este obligată să comunice aceste motive persoanei sau entității vizate, în măsura posibilului, fie în momentul în care este decisă această înscriere, fie, cel puțin, cât mai repede posibil după înscriere, pentru a le permite acestor destinatari exercitarea în termen a dreptului lor la acțiune (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 336).
- 62 Respectarea acestei obligații de comunicare a motivelor respective este într-adevăr necesară atât pentru a le permite destinatarilor măsurilor restrictive să își apere drepturile în cele mai bune condiții posibile și să decidă în deplină cunoștință de cauză dacă este util să sesizeze instanța Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 octombrie 1987, Heylens și alții, 222/86, Rec., p. 4097, punctul 15), cât și pentru a-i permite acesteia din urmă să exercite controlul legalității actului comunitar în cauză, care îi incumbă în temeiul tratatului (Hotărârea Kadi, punctul 337).

- 63 Or, în conformitate cu cerințele stabilite de această jurisprudență, articolul 21 alineatele (2) și (3) din Decizia 2011/782, articolul 27 alineatele (2) și (3) din Decizia 2012/739 și articolul 30 alineatele (2) și (3) din Decizia 2013/255 prevăd că Consiliul comunică decizia sa, inclusiv motivele includerii în listă, persoanei vizate, fie direct, dacă dispune de adresa acesteia, fie prin publicarea unui anunț, oferindu-i posibilitatea de a formula observații. În cazul în care se transmit observații sau se prezintă dovezi substanțiale noi, Consiliul își reexaminează decizia și informează în consecință persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul în cauză.
- 64 În speță, ca urmare a adoptării Deciziei de punere în aplicare 2012/172, a fost publicat avizul din 24 martie 2012, care i-a dat astfel posibilitatea reclamantei să prezinte observații în fața Consiliului.
- 65 Faptul că această comunicare a avut loc după prima înscriere a reclamantei pe lista persoanelor vizate de măsurile restrictive în cauză nu poate fi considerat în sine o încălcare a dreptului la apărare.
- 66 În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, respectarea dreptului la apărare și în special a dreptului de a fi ascultat cu privire la măsurile restrictive nu impune autorităților Uniunii să comunice motivele înscrierii persoanei sau entității vizate, înaintea înscrierii inițiale a numelui unei persoane sau al unei entități pe lista prin care se impun măsurile restrictive (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 338).
- 67 Astfel, o comunicare prealabilă ar fi de natură să compromită eficacitatea măsurilor de înghețare a fondurilor și a resurselor economice pe care aceste autorități le impun (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 339).
- 68 În vederea atingerii obiectivului urmărit, astfel de măsuri trebuie, prin însăși natura lor, să beneficieze de un efect de surpriză și să se aplice cu efect imediat (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 340).
- 69 În consecință, Consiliul nu era obligat să procedeze la o audiere a reclamantei înainte de prima sa înscriere pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei.
- 70 Cu toate acestea, în cadrul adoptării Deciziei 2012/739 și a Deciziei 2013/255, care sunt acte ulterioare prin care numele reclamantei a fost menținut pe listele cu numele persoanelor care fac obiectul măsurilor restrictive, argumentul efectului de surpriză al măsurilor respective nu mai poate fi invocat în mod valabil (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, citată anterior, punctul 62).
- 71 Totuși, reiese din jurisprudență că dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea actelor prin care se mențin măsuri restrictive în privința persoanelor vizate deja de acestea presupune că Consiliul a reținut noi elemente împotriva acestor persoane (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, citată anterior, punctul 63).
- 72 În speță, este necesar să se arate că, atunci când a menținut numele reclamantei pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei, Consiliul nu a reținut niciun element nou, care nu fusese deja comunicat reclamantei după înscrierea sa inițială.
- 73 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu dispozițiile amintite la punctul 63 de mai sus, reclamanta avea posibilitatea, din proprie inițiativă, să fie ascultată de Consiliu fără ca acesta să formuleze o nouă invitație expresă înainte de adoptarea fiecărui act ulterior în lipsa elementelor noi reținute în privința sa.
- 74 Reclamanta nu a utilizat însă această posibilitate.

- 75 În plus, în ziua publicării Deciziei 2012/739, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2012/739 și în Regulamentul nr. 36/2012, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1117/2012 al Consiliului (JO 2012, C 370, p. 6).
- 76 De asemenea, la 23 aprilie 2013, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un aviz în atenția persoanelor și entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2012/739, astfel cum este pusă în aplicare prin Decizia de punere în aplicare 2013/185/PESC a Consiliului și de Regulamentul nr. 36/2012, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 (JO C 115, p. 5).
- 77 Conținutul acestui aviz corespunde în esență conținutului avizului din 24 martie 2012.
- 78 În aceste împrejurări, trebuie să se considere că reclamanta a avut ocazia timp de mai multe luni să conteste elementele care justifică înscrierea și menținerea sa în anexa care vizează persoanele care fac obiectul măsurilor restrictive.
- 79 În ceea ce privește faptul că Consiliul nu i-a acordat reclamantei o audiere, este necesar să se constate că nici reglementarea în cauză, nici principiul general al respectării dreptului la apărare nu conferă persoanelor interesate dreptul la o astfel de ascultare (a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 23 octombrie 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul*, T-256/07, Rep., p. II-3019, punctul 93 și jurisprudența citată).
- 80 În ceea ce privește argumentul reclamantei referitor la comunicarea individuală a Deciziei de punere în aplicare 2012/172, trebuie arătat că reclamanta nici nu a încercat să repună în discuție afirmația Consiliului potrivit căreia, la momentul adoptării acestui act, nu dispunea de adresa reclamantei.
- 81 În orice caz, presupunând că Consiliul nu se poate să nu fi cunoscut adresa reclamantei, este necesar să se observe, pe de o parte, că lipsa unei comunicări individuale a Deciziei de punere în aplicare 2012/172, în cazul în care are o incidență asupra momentului în care a început să curgă termenul de introducere a acțiunii, nu justifică, în sine, anularea actului în discuție. Pe de altă parte, reclamanta nu invocă argumente care să demonstreze că, în situația din speță, lipsa unei comunicări individuale a Deciziei de punere în aplicare 2012/172 a avut drept consecință o atingere adusă drepturilor sale care ar justifica anularea acesteia din urmă în ceea ce o privește.
- 82 Având în vedere considerațiile precedente, este necesar să se concluzioneze că dreptul la apărare al reclamantei nu a fost încălcat nici prin înscrierea sa, nici prin menținerea sa pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei.
- 83 În consecință, este necesar să se respingă prezentul motiv.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între ea și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei

- 84 Reclamanta se plânge de faptul că deciziile atacate nu conțin probe care să demonstreze existența unei legături între, pe de o parte, persoana sa, comportamentul său și activitățile sale și, pe de altă parte, obiectivele măsurilor restrictive împotriva Siriei. Având în vedere că reclamanta ar fi doar o mamă care stă acasă și care nu exercită nicio funcție publică sau economică, simpla existență a legăturilor personale și familiale menționate în deciziile respective nu ar justifica înscrierea ei pe listele persoanelor vizate de aceste măsuri. Pe de altă parte, reclamanta subliniază că soțul său a decedat între timp.

- 85 În opinia reclamantei, Consiliul a dedus în mod nejustificat din legăturile sale personale și familiale că beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază, or, nu ar fi putut să o înscrie pe listele în cauză decât dacă ar fi dispus de probe referitoare la un comportament efectiv care să dovedească răspunderea sa personală. În această privință, reclamanta menționează în mod special Hotărârea Curții din 13 martie 2012, Tay Za/Consiliul (C-376/10 P). Pe de altă parte, ea susține că Tribunalul nu poate să se limiteze să verifice verosimilitatea abstractă a motivelor reținute de Consiliu, ci trebuie să se asigure că acesta s-a întemeiat pe informații și pe probe precise și concrete, situație care nu s-ar regăsi în speță. În acest caz, ar fi vorba despre același tip de control ca acela exercitat de Tribunal asupra măsurilor restrictive împotriva teroriștilor.
- 86 În sfârșit, reclamanta subliniază că pretinsa lipsă a unei probe în deciziile atacate nu poate fi atenuată prin extrasele de pe site-uri internet depuse de Consiliu la Tribunal pentru a demonstra că este implicată în viața politică siriană. Astfel, acestea ar fi informații pur speculative.
- 87 Consiliul contestă argumentele reclamantei.
- 88 Trebuie amintit că, potrivit articolului 18 alineatul (1) și articolului 19 alineatul (1) din Decizia 2011/782, restricțiile privind admisia pe teritoriul statelor membre și înghețarea fondurilor și a resurselor economice nu se aplică numai persoanelor răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria, ci și persoanelor care beneficiază de politicile promovate de regim sau care îl susțin și persoanelor asociate cu acestea. Aceste dispoziții se găsesc la articolul 24 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 25 alineatul (1) din Decizia 2012/739, la articolul 27 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 28 alineatul (1) din Decizia 2013/255.
- 89 Procedând astfel, Consiliul a înțeles să recurgă la o prezumție potrivit căreia se consideră că persoanele ale căror legături cu membrii regimului sirian sunt dovedite beneficiază de pe urma acestuia sau îl susțin și, așadar, îi sunt asociate.
- 90 În ceea ce o privește pe reclamantă, Consiliul a considerat că „benefici[a] de pe urma regimului sirian, căruia i se asoci[a]”, pentru motivul că era sora președintelui Bashar Al Assad, că era soția domului Asif Shawkat, adjunct al șefului de stat major pentru securitate și cercetare aeriană, și că era în relații strânse cu alte personaje-cheie ale regimului sirian.
- 91 Trebuie să se verifice dacă, procedând astfel, Consiliul a săvârșit o eroare de drept.
- 92 Trebuie amintit mai întâi că, în ceea ce privește măsurile restrictive care vizează o țară terță, reiese din jurisprudență că acele categorii de persoane fizice cărora li se pot aplica aceste măsuri le includ pe cele a căror legătură cu țara terță în cauză se impune în mod evident, cu alte cuvinte, indivizii care sunt asociați conducătorilor țării respective. Un asemenea criteriu poate fi utilizat astfel, cu condiția să fi fost prevăzut de actele care conțin măsurile restrictive în discuție și să răspundă obiectivului acestor acte (a se vedea în acest sens Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior, punctele 68 și 69).
- 93 În speță, în primul rând, trebuie constatat că reclamanta este în mod evident o persoană asociată conducătorilor regimului sirian, în considerarea legăturii sale familiale cu președintele acestei țări și, cât timp a fost în viață, a funcțiilor exercitate de soțul său.
- 94 În schimb, pe de o parte, după decesul acestuia din urmă, Consiliul avea obligația de a modifica Decizia 2012/739 în această privință și de a ține seama de acest eveniment în adoptarea Deciziei 2013/255.
- 95 Pe de altă parte, referirea la „alte figuri proeminente ale regimului sirian” este o afirmație prea vagă, care nu este suficientă pentru a justifica înscrierea și menținerea reclamantei pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive în cauză.

- 96 Totuși, simplul fapt că reclamanta este sora domnului Bashar Al Assad este suficient pentru ca Consiliul să poată considera că este asociată conducătorilor Siriei în sensul dispozițiilor menționate la punctul 88 de mai sus, cu atât mai mult cu cât existența în această țară a unei tradiții a gestionării în familie a puterii este un fapt notoriu de care Consiliul putea să țină seama.
- 97 În consecință, contrar celor pretinse în esență de reclamantă, aplicarea în situația sa a unei prezumții potrivit căreia beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază, nu este contrară jurisprudenței rezultate din Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior. Astfel, în această din urmă hotărâre, Curtea a considerat că legătura dintre un stat vizat de măsuri restrictive adoptate de Consiliu și o persoană fizică ce aparține familiei unui administrator al unei întreprinderi, presupus asociat la guvernul acestui stat, nu era suficientă pentru ca această persoană să poată fi vizată de măsurile restrictive respective (a se vedea în acest sens Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior, punctele 63-65). Reclamanta a recunoscut totuși că este posibil să intre în categoriile de persoane fizice cărora li se pot aplica măsuri restrictive punctuale, persoanele a căror legătură cu țările terțe în cauză se impune în mod evident, cu alte cuvinte, conducătorii țărilor terțe și indivizii care sunt asociați acestor conducători (a se vedea în acest sens Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior, punctul 68). Or, este evident că legătura despre care este vorba în speță între reclamantă și regimul sirian este mult mai directă și nu îi sunt aplicabile aceleași critici evidențiate de Curte în Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior.
- 98 În al doilea rând, trebuie analizat dacă prezumția potrivit căreia ea beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază, utilizată de Consiliu este proporțională cu scopul pe care îl urmărește și dacă este relativă, având în vedere că problema dacă protejează dreptul la apărare al reclamantei a fost examinată în cadrul primului motiv.
- 99 Astfel cum reiese din considerentele Deciziei 2011/273, Consiliul a impus măsuri restrictive împotriva unei țări terțe, mai precis Siria, drept reacție la represiunea violentă exercitată de autoritățile acestei țări împotriva populației civile. Același scop este subiacent și deciziilor atacate, care au urmat după Decizia 2011/273. În această privință, este necesar să se constate că, în cazul în care măsurile restrictive în cauză nu ar viza decât conducătorii regimului sirian, obiectivele urmărite de Consiliu ar fi putut fi afectate, întrucât acești conducători pot evita cu ușurință măsurile respective prin intermediul apropiaților lor. Cu privire la acest aspect, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, noțiunea de țări terțe poate să cuprindă nu numai conducătorii acesteia, ci și indivizii care sunt asociați acestora (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Tay Za/Consiliul, citată anterior, punctele 43 și 63 și jurisprudența citată).
- 100 În continuare, trebuie să se sublinieze că prezumția în cauză este relativă. Astfel, din dispozițiile menționate la punctul 63 de mai sus reiese că Consiliul dă posibilitatea persoanelor vizate de măsurile restrictive în cauză să îi prezinte observații și își reexaminează decizia dacă sunt aduse noi elemente de probă substanțiale sau dacă sunt formulate observații. Persoanele vizate de măsurile restrictive sunt libere astfel să combată prezumția respectivă prin demonstrarea faptului că, în pofida legăturilor lor personale sau familiale cu conducătorii regimului sirian, nu beneficiază de pe urma sa și, prin urmare, nu sunt asociate acestuia, întemeindu-se în special pe fapte și pe informații care pot fi numai în posesia lor.
- 101 Deși este adevărat că, potrivit jurisprudenței, în caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeinicii motivelor menționate (Hotărârea Curții din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, punctul 121; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, citată anterior, punctele 37 și 107), trebuie constatat că, în speță, reclamanta nu contestă faptul, reținut de Consiliu, că este sora domnului Bashar Al Assad, ci se limitează să critice concluziile trase de Consiliu din acest fapt, și anume că astfel beneficiază de pe urma regimului sirian, căruia i se asociază.

- 102 Reclamanta nu a utilizat însă posibilitatea de a-și prezenta observațiile Consiliului pentru a explica motivul pentru care legătura sa familială nu ar fi făcut posibilă justificarea înscrierii sale și nici nu l-a sesizat cu o cerere de reexaminare a situației sale, furnizându-i elemente care să permită să se considere că, în pofida relației sale cu domnul Bashar Al Assad, nu beneficia de pe urma regimului sirian și nu era asociată acestuia.
- 103 În fața Tribunalului, pe de o parte, reclamanta s-a limitat la simple afirmații în legătură cu pretinsul său rol de mamă care stă acasă, la care Consiliul a răspuns prin depunerea, cu titlu de exemplu, a unor extrase de pe site-uri internet ale anumitor media care menționau rolul politic al reclamantei. Aceste extrase nu reușesc să dovedească implicarea directă a reclamantei în represiunea populației civile din Siria, ci doar să confirme că Consiliul putea prezuma că era asociată regimului.
- 104 Pe de altă parte, reclamanta a depus noile probe propuse (a se vedea punctul 20 de mai sus), referitoare în special la faptul că în prezent copiii săi merg la școală în Emiratele Arabe Unite. Or, această împrejurare, presupunând că ar permite să se concluzioneze că reclamanta însăși a plecat din Siria, nu este suficientă în sine pentru a se considera că reclamanta s-a dezis de regimul sirian și a trebuit, așadar, să fugă din țară. Astfel, după cum subliniază Consiliul, eventuala schimbare de reședință a reclamantei se poate explica prin numeroase alte motive, cum ar fi degradarea condițiilor de securitate din Siria.
- 105 În al treilea rând, trebuie amintit că utilizarea prezumției aplicate de Consiliu a fost prevăzută de deciziile atacate (a se vedea punctul 88 de mai sus) și că permite îndeplinirea obiectivelor lor (a se vedea punctul 99 de mai sus).
- 106 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se respingă prezentul motiv.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a dreptului la viață privată

- 107 Reclamanta arată că înscrierea sa pe listele persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei încalcă principiul proporționalității, consacrat printre altele la articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale. Astfel, în lipsa dovedirii unui comportament sancționabil din partea sa, această înscriere nu ar fi fost necesară și nici nu ar fi răspuns obiectivelor pe care măsurile respective urmăresc să le atingă.
- 108 În opinia reclamantei, înghețarea fondurilor rezultată din deciziile atacate îi încalcă de asemenea dreptul de proprietate, protejat în special de articolul 17 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, având în vedere că o împiedică să dispună în mod liber de bunurile sale, fără ca această limitare a dreptului său să fie necesară sau adecvată pentru atingerea obiectivelor urmărite de Consiliu. În pofida caracterului conservator și a aplicabilității lor numai în privința resurselor economice situate în Uniune, măsurile restrictive care i-au fost aplicate ar lipsi-o de dreptul său de proprietate, având în vedere că nu poate dispune de acesta.
- 109 Pentru motive similare, restricțiile impuse prin măsurile în cauză libertății sale de a călători ar încălca dreptul său la viață privată, recunoscut în mod special la articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale.
- 110 În sfârșit, reclamanta subliniază că posibilitățile, prevăzute în deciziile atacate, de derogare de la aceste restricții nu sunt suficiente, având în vedere că implică o cerere suplimentară formulată *a posteriori*, odată ce s-a adus atingere esenței înseși a drepturilor în cauză, și că acordarea acestor derogări depinde de alegerile discreționare ale Consiliului și ale statelor membre.

- 111 Consiliul contestă argumentele reclamantei.

- 112 Trebuie amintit că dreptul de proprietate face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și este consacrat de articolul 17 din Carta drepturilor fundamentale. În ceea ce privește dreptul la respectarea vieții private, articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale recunoaște dreptul la respectarea vieții private și de familie (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 6 decembrie 2012, O. și alții, C-356/11 și C-357/11, punctul 76).
- 113 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, aceste drepturi fundamentale nu beneficiază de o protecție absolută în dreptul Uniunii, ci trebuie să fie luate în considerare în raport cu funcția lor în societate (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 355). În consecință, unele limitări pot fi aduse folosinței acestor drepturi, cu condiția ca acestea să răspundă unor obiective de interes general urmărite de Uniune și să nu constituie, față de scopul urmărit, o intervenție excesivă și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței drepturilor astfel garantate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 30 iulie 1996, Bosphorus, C-84/95, Rec., p. I-3953, punctul 21, și Hotărârea Curții din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, punctul 121).
- 114 În plus, dintr-o jurisprudență constantă rezultă că principiul proporționalității face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora (Hotărârea Curții din 12 mai 2011, Luxemburg/Parlamentul European și Consiliul, C-176/09, Rep., p. I-3727, punctul 61, și Hotărârea Curții Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, citată anterior, punctul 122).
- 115 În speță, înghețarea fondurilor, a activelor financiare și a altor resurse economice ale persoanelor identificate ca fiind asociate regimului sirian, precum și interdicția de intrare pe teritoriul Uniunii (denumite în continuare „măsurile în cauză”) impuse prin deciziile atacate constituie măsuri conservatorii care nu au intenția de a priva persoanele vizate de proprietatea lor sau de dreptul la respectarea vieții lor private (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Kadi, punctul 358). Totuși, măsurile restrictive în cauză conțin în mod incontestabil o limitare a folosinței dreptului de proprietate și afectează viața privată a reclamantului (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, citată anterior, punctul 120).
- 116 În ceea ce privește caracterul adecvat al măsurilor în cauză pentru realizarea obiectivelor urmărite, din perspectiva unui obiectiv de interes general fundamental pentru comunitatea internațională precum protecția populației civile, aceste măsuri nu pot, prin ele însele, să fie considerate inadecvate (a se vedea în acest sens Hotărârea Bosphorus, citată anterior, punctul 26, Hotărârea Kadi, punctul 363, și Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, citată anterior, punctul 123).
- 117 În ceea ce privește caracterul necesar, trebuie constatat că măsuri alternative și mai puțin restrictive, precum un sistem de autorizare prealabilă sau obligația de a justifica *a posteriori* utilizarea fondurilor plătite, nu permit atingerea într-o manieră la fel de eficientă a obiectivului urmărit, și anume exercitarea unei presiuni asupra susținătorilor regimului sirian care persecută populația civilă, în special în privința posibilității de a eluda restricțiile impuse (a se vedea prin analogie Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, citată anterior, punctul 125).
- 118 În plus, trebuie amintit că articolul 19 alineatele (3)-(7) din Decizia 2011/782, articolul 25 alineatele (3)-(11) din Decizia 2012/739 și articolul 28 alineatele (3)-(11) din Decizia 2013/255 prevăd posibilitatea, pe de o parte, a autorizării utilizării fondurilor înghețate pentru necesități esențiale sau pentru îndeplinirea anumitor angajamente și, pe de altă parte, posibilitatea acordării unor autorizări specifice de dezghețare a fondurilor, a altor active financiare sau a altor resurse economice.
- 119 De asemenea, conform articolului 18 alineatul (6) din Decizia 2011/782, articolului 24 alineatul (6) din Decizia 2012/739 și articolului 27 alineatul (6) din Decizia 2013/255, autoritatea competentă dintr-un stat membru poate autoriza intrarea pe teritoriul său și utilizarea unor fonduri înghețate în scopuri medicale și umanitare.

- 120 În sfârșit, menținerea numelui reclamantei pe listele anexate la deciziile atacate nu poate fi calificată ca disproporționată în considerarea unui pretins caracter potențial nelimitat. Astfel, această menținere face obiectul unei reexaminări periodice pentru a se asigura că persoanele și entitățile care nu mai îndeplinesc criteriile pentru a figura pe lista în cauză sunt radiate din aceasta (a se vedea prin analogie Hotărârea Kadi, punctul 365, și Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, citată anterior, punctul 129).
- 121 Rezultă că, având în vedere importanța primordială a protecției populației civile din Siria și derogările avute în vedere prin deciziile atacate, limitările dreptului de proprietate și ale respectării vieții private a reclamantei cauzate de deciziile atacate nu sunt disproporționate.
- 122 Prin urmare, este necesar să se respingă prezentul motiv și, în consecință, acțiunea în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 123 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, în conformitate cu concluziile Consiliului.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șasea)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) O obligă pe doamna Bouchra Al Assad la plata cheltuielilor de judecată.**

Kanninen

Berardis

Wetter

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 12 martie 2014.

Semnături